

Duurzame voedselproductie

Aalt Dijkhuizen, mei 2009

Het begrip duurzaamheid kent vele definities. Kern is, dat we de aarde niet uitputten ten koste van onze kinderen en kleinkinderen, en dus dat we zuinig omspringen met grondstoffen en verantwoord omgaan met milieu en klimaat. Een insteek die ook centraal staat bij de verduurzaming van de voedselproductie. Daar kan niemand op tegen zijn, lijkt mij. Maar de vraag is wel, hoe we daar verantwoord invulling aan kunnen geven. Op dat punt wijkt de gangbare mening af van de feiten.

Duurzame voedselproductie wordt namelijk niet snel in verband gebracht met de intensieve en hoog productieve vorm van land- en tuinbouw zoals we die in Nederland kennen. De feiten laten evenwel zien, dat juist die vorm qua duurzaamheid de voorkeur verdient. De uitstoot aan broeikasgassen per kg product is er vele malen lager dan in de extensievere vormen van productie en als je alles goed meerekent, blijkt ook het natuurlijk ecosysteem beter af te zijn omdat er voor eenzelfde productie minder hectares nodig zijn. Al met al een boodschap die nogal haaks staat op de beleving van velen, ook in de politiek. Het zal dan ook nog de nodige inspanning en toelichting vragen om deze visie breed gedragen te krijgen.

Dat is wel van belang, want naar de toekomst toe wordt het alleen maar belangrijker dat we inzetten op het juiste systeem. De vraag naar voedsel gaat de komende decennia immers nog verdubbelen. En omdat de hoeveelheid beschikbare landbouwgrond eerder af dan toe zal nemen, zal de productie per hectare minstens moeten verdubbelen willen we in de extra vraag kunnen voorzien. Des te belangrijker dat we het Nederlandse model niet beperken in de doorontwikkeling, maar juist met kracht verder uitbouwen en versterken.

Wat dit laatste betreft, zijn we binnen Wageningen UR bezig initiatieven te ontplooiën rondom wat we noemen de 'agroproductie 21e eeuw'. Dit met als doel te komen tot de genoemde verhoging van de productie (per hectare en per dier) en een verdere vermindering van de effecten op milieu en klimaat. Daar is niet alleen veel kennis voor nodig en nieuwe technologie, maar ook een omslag in denken. Een andere 'license to produce' dan waarvan nu sprake is. Het vraagt ook om een opwaardering van de positie van de boer, want juist het met elkaar verbinden en realiseren van al die aspecten zal in belangrijke mate op het boerenbedrijf moeten gebeuren. Daar hoort dan ook een gepaste beloning bij, met een groter aandeel in de consumenten-euro dan nu het geval is.

Al met al een enorme uitdaging, die vraagt om een hechte samenwerking tussen praktijk, overheid en kennisinstellingen. De 'gouden driehoek', waarmee het Nederlandse systeem van land- en tuinbouw de afgelopen decennia wereldfaam verworven heeft en naar de toekomst toe nog meer kan verwerven. Een geweldig perspectief ook, om te komen tot een verdere verduurzaming van de voedselproductie.

Meer achtergrondinformatie rond dit onderwerp is bijeengebracht op www.wur.nl/melkvee100plus.